

Methodologie: Bulletin n°4 BELHEALTH

De gegevensverzameling voor de vierde BELHEALTH-enquête vond plaats tussen 21 november en 15 december 2023. De enquête is gericht op volwassenen (18 jaar en ouder) die in België wonen en hebben ingestemd met deelname aan de BELHEALTH-studie (d.w.z. 12391 personen). De enquête werd ontwikkeld met de Limesurvey-software.

De volgende voorwaarden moesten gelezen en aanvaard worden alvorens toegang te krijgen tot de enquête:

- Deelname aan het onderzoek is vrijwillig en deelname kan te allen tijde worden gestaakt;
- Alle verstrekte informatie wordt alleen gebruikt voor het doel van de studie;
- Sciensano zal de resultaten van de enquête alleen gebruiken om algemene statistieken op te stellen, en individuele gegevens zullen nooit aan derden worden doorgegeven;
- De verzamelde gegevens worden alleen voor de duur van het project bewaard.

In totaal namen 7127 mensen deel aan de vierde BELHEALTH-enquête, d.w.z. dat zij tenminste informatie gaven over hun leeftijd, geslacht en postcode.

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal en het aandeel personen van 18 jaar en ouder die in de drie Belgische gewesten wonen (op basis van Statbel-gegevens, situatie op 01/01/2019) vergeleken met het aantal en aandeel van deelnemers aan de vierde BELHEALTH-enquête volgens hun woonregio (bepaald op basis van de vraag over hun postcode).

Tabel 1 | Vergelijking van de samenstelling van de bevolking en de samenstelling van de steekproef van de vierde BELHEALTH-enquête, per regio, België 2023

	Aantal inwoners (18+) (%)	Aantal deelnemers (18+) (%)
Vlaams gewest	5.311.613 (58,2%)	4633 (65,0%)
Brussels hoofdstedelijk gewest	932.366 (10,2%)	682 (9,6%)
Waals gewest	2.882.040 (31,6%)	1812 (25,4%)
België	9.126.019 (100%)	7127 (100%)

Relatief gezien zijn de deelnemers die in het Vlaams Gewest wonen oververtegenwoordigd in de steekproef en zijn de deelnemers van het Waals Gewest ondervertegenwoordigd.

Tabel 2 | Samenstelling van de steekproef van de vierde BELHEALTH-enquête, per geslacht en leeftijdsgroep, België 2023

	Aantal mannen (%)	Aantal vrouwen (%)	Totaal (%)
18-24 jaar	25 (0,4%)	53 (0,7%)	78 (1,1%)
25-34 jaar	137 (1,9%)	279 (3,9%)	416 (5,8%)
35-44 jaar	238 (3,3%)	499 (7,0%)	737 (10,3%)
45-54 jaar	345 (4,8%)	818 (11,5%)	1163 (16,3%)
55-64 jaar	699 (9,8%)	1117 (15,7%)	1816 (25,4%)
65+ jaar	1424 (20,0%)	1493 (20,9%)	2917 (40,9%)
Totaal	2868 (40,2%)	4259 (59,8%)	7127 (100%)

Er hebben meer vrouwen (60%) dan mannen (40%) aan de enquête deelgenomen en zij zijn dus oververtegenwoordigd (in de bevolking is de verdeling 51% vrouwen en 49% mannen). Ook de leeftijdsverdeling onder de deelnemers wijkt af van die van de bevolking: de jongste leeftijdsgroep (18

tot 24 jaar) is in de enquête duidelijk ondervertegenwoordigd (12,5% in de bevolking, 1,1% in de enquête).

Table 3 | Samenstelling van de steekproef van de vierde BELHEALTH-enquête, volgens opleidingsniveau, België 2023

	Populatie (18+)(%)	Aantal deelnemers (18+)(%)
Ten hoogste diploma secundair onderwijs	6.302.716 (67,1%)	1806 (25,4%)
Hoger opgeleiden	3.084.424 (32,9%)	5303 (74,6%)
Totaal	9.387.140 (100%)	7109 (100%)

De samenstelling van de steekproef verschilt dus sterk van de samenstelling van de bevolking (18 jaar en ouder) wat geslacht, leeftijdsgroep en opleidingsniveau betreft. Bijgevolg kunnen conclusies die op basis van de analyse van de resultaten worden getrokken, vertekend zijn. Om dit te compenseren wordt in de analyses een wegingscorrectie (poststratificatie) gebruikt om nauwkeuriger ramingen te verkrijgen. Deze techniek bestaat erin informatie over de werkelijke samenstelling van de bevolking in België (hier in termen van geslacht, leeftijdsgroep, provincie en opleiding) te gebruiken om de steekproefgegevens bij de berekening van de enquêteresultaten aan te passen aan de exacte verdeling:

- De "exacte" samenstelling van de Belgische bevolking per geslacht, leeftijdsgroep en provincie komt uit de gegevens over de samenstelling van de bevolking op 1 januari 2019, berekend door Statbel;
- De samenstelling van de bevolking naar opleidingsniveau is gebaseerd op de resultaten van de Arbeidskrachtenenquête 2018 (LFS), georganiseerd door Statbel. Er werden twee opleidingsgroepen onderscheiden: mensen met ten hoogste een diploma secundair (hoger) onderwijs en mensen met een diploma hoger onderwijs.

Daarom kunnen zowel in de populatie als in de steekproef subgroepen (ook wel strata genoemd) worden gevormd op basis van een kruisverband tussen geslacht, leeftijdsgroep, provincie en opleidingsniveau. Op basis hiervan kunnen gewichten (of multiplicatoren) worden berekend. Zij worden verkregen door per stratum het aantal personen in de bevolking te delen door het aantal deelnemers aan de enquête. De in dit bulletin gepresenteerde cross-sectionele resultaten zijn alle gewogen naar geslacht, leeftijdsgroep, provincie en opleidingsniveau.